

הונאת תרומות - האם תרומתכם מגיעה לידיים הנכונות?

בהונאת תרומות מתחזים הנוכלים לארגוני צדקה או לנציגי עמותות חסד תוך שימוש בטוב ליבם של הקורבנות, ברגישותם ובנדיבותם. הפנייה לקרבן עשויה להיות בביתו, ברחוב, בטלפון, במכתב, בדואר אלקטרוני או באמצעות אתר אינטרנט פיקטיבי של ארגון צדקה ידוע. הונאת תרומות גורמת לעוגמת נפש ולהפסד כספי רב של הקרבן ובנוסף לכך היא מסיתה כספים מארגוני הצדקה והעמותות האמיתיים. מה הדין בגין הונאת תרומות וגיוס תרומות פיקטיביות? באילו דרכים יש לנקוט כדי להימנע מהעוקץ האכזרי? עו"ד אסף דוק מסביר.

בהונאת תרומות משתמשים הנוכלים בסיפורים על אלמנות, יתומים ושאר נזקקים כדי ללכוד את הקרבן התמים, הנדיב ורחב הלב. לעיתים עשויים הנוכלים להתחזות לאנשים אחרים, שנזקקים לטיפולים רפואיים יקרים בשל מחלה כזו או אחרת. הונאת התרומות יכולה להתבצע בכל מקום ובכל זמן אומנם בקרב אוכלוסיות מסורתיות שהתחנכו כי נתינת צדקה הינה ערך עליון, הדבר יכול להתרחש יותר.

כך לדוגמה, בחודש ינואר בשנת 2012, ארבעה חשודים נעצרו בגין גיוס הונאת תרומות למען נזקקים. החשודים פעלו משנת 2000 בשכונת מאה שערים ועסקו בגיוס למשפחות נזקקות, ליתומים ולאלמנות וסיוע בקניית דירה לחרדים צעירים. המשרד העסיק עשרה עובדים ונקט בשיטות גיוס כספים בכל רחבי הארץ תוך שימוש בשמות של גדולי רבנים שתמכו בפעילותם. הגיוס התבצע על ידי הוראות קבע בבנק ואף על ידי איסוף התרומות מקהילות יהודיות המתגוררות בחו"ל. המשרד כאמור הגיע למחזור שנתי העומד על עשרה מיליוני שקלים. לאחר חקירה סמויה עלה כי שניים מהחשודים משכו כספים לצרכיהם האישיים והעברת הכספים לחשבונות פרטיים כדי להתחמק מתשלומי המיסים.

במקרים אחרים, עשויים הנוכלים להשתמש בסיפור חייו של אדם אחר הנזקק לטיפול וכדומה בכדי ללכוד ברשת את הקרבן התמים. כך לדוגמה, בחודש ינואר בשנת 2004 הופץ בדואר האלקטרוני הודעה המבקשת את עזרת ההמון במימון ניתוח של נער בן 12 שנפגע בעיניו בפיגוע טרור. מספר החשבון שצורף להודעה איננו קשור לנער כאמור ולמעשה היה מדובר בהונאה. הנער הגיע בחודש אוקטובר בשנת 2003 למסעדה בחיפה עם משפחתו. למסעדה נכנסה מחבלת מתאבדת זמן קצר לאחר מכן והרסה את חייו וחייהם של רבים אחרים שנהרגו ונפצעו בפיגוע. הנער איבד את מרבית משפחתו ואת ראייתו. בכדי להציל את עיניו היה נזקק לבצע ניתוח מורכב בארה"ב. בכדי לממן המשפחה ביקשה את עזרת הציבור. על כן, אמצעי תקשורת רבים פרסמו את פרטי חשבון הבנק של הנער. אומנם לאחר כמה ימים משרד הבריאות הודיע כי המדינה תישא בהוצאות הכרוכות לניתוח. למרות זאת, אזרחים רבים המשיכו לקבל הודעות מרגשות בדואר האלקטרוני הקוראות לתרום לנער כספים לשם הניתוח תוך שינוי מספר חשבון הבנק האמיתי. תושבת טבריה שנתקלה בדואר האלקטרוני כאמור החליטה להגיש תלונה שתחשוף את זהותו של החשוד בהונאה.

מה הדין בגין הונאת תרומות?

עבירות הונאה הן עבירות שתכליתן להשיג תועלת מהקרבן תוך רמייה וניצול. הנוכלים בהונאת תרומות לעיתים משתמשים בסיפורים מרגשים, עצובים ונוגעים ללב בכדי להשיג במרמה את כספם של הקורבנות. סעיף 415 לחוק העונשין מפרט אודות עבירת קבלת דבר במרמה וקובע עד **3 שנות מאסר** למבצעה ובמידה והדבר נעשה בנסיבות מחמירות הדין מזנק לעד **5 שנות מאסר**.

עמותות וארגוני צדקה פיקטיביים לא פעם עשויים להתחמק מתשלומי מס, להלבין הון או לקחת את הכספים לצרכיהם האישיים של הנוכלים. העונש בגין עבירות מס נע בין **5 ל-7 שנות מאסר** ובגין הלבנת הון עד **10 שנות מאסר**.

במידה והנוכלים מתחזים בכזב לאנשים נזקקים הם צפויים לעונש של עד **3 שנות מאסר** בגין עבירת התחזות לאדם אחר.

במידה והנוכלים עושים שימוש במסמכים מזויפים הם צפויים לעונשים של עד **3 שנות מאסר**. כמו כן, ישנן נסיבות מחמירות הנוגעות בין היתר להיקף הזיופים והנזק הכרוך בהם מבחינה כלכלית, משפטית, עסקית וחברתית - אשר התקיימות עלולה להוביל אף לעד **5 שנות מאסר**.

כיצד ניתן להיזהר מהתרמית?

אנשים נדיבים ובעלי נתינה רחבה עשויים ליפול לעוקץ האכזרי תוך ניצול תמימותם וטוב ליבם. על כן, אם הנכם מרבים לתרום כדאי שתאמצו את ההרגלים הבאים בכדי לא ליפול לתרמית:

1. וודאו האם העמותה או הארגון אליהם אתם מעוניינים לתרום אכן קיימים ואינם בתהליכי מחיקה או פירוק. באתר האינטרנט של רשות התאגידים ניתן לוודא זאת במאגר העמותות והחברות לתועלת הציבור.
2. יש לדרוש מהנציג פרטים אודות עמותת הצדקה ולדרוש תעודה מזהה. יש לשים לב למידע המוצג מכיוון שהוא עשוי להיות מזויף.
3. במידה וניתן לתרום רק באמצעות העברה בנקאית ייתכן כי מדובר בתרמית. עמותות וארגונים מוכרים מאפשרים לבצע את התשלום במגוון דרכים.
4. אל תמסרו את פרטי חשבון הבנק שלכם או של כרטיס האשראי אלא אם כן מדובר בארגון מהימן ואתם אלה שיצרתם את הקשר עמו.
5. לאחר התשלום יש לבדוק האם בקבלה מופיעים הפרטים אודות הארגון.
6. בדקו האם הנציג מעדיף לקבל המחאה ולא רק מזומן.
7. במידה והנכם מעוניינים לתרום העדיפו פנייה ישירה לעמותת הצדקה ולא באמצעות מתווכים.

נפלת קורבן להונאת תרומות?

הונאת תרומות מנצלת את רגשותם, תמימותם ונדיבותם של הקרבנות תוך שימוש סיפורים מרגשים על חולים סופניים, אלמנות ויתומים רק בכדי לגרום לקורבן לתת ממיטב כספו עבור שקרים ובדיות. הנוכלים לעיתים משתמשים בתחבולות ומזימות ואף מתחזים לנזקקים, ולרוב עשויים לבצע זאת באזורים בהם קיימת אוכלוסייה מסורתית שבקרבתה רווחת האמונה כי נתינה ותרומה לנזקק ולחלש הם ערכים חשובים מעין כמותם. במידה ונפלתם קורבן להונאת תרומות כדאי שתפנו לעורך דין פלילי מנוסה במקביל לפנייה לגורמי האכיפה והחוק בכדי להפסיק את ניצולם האכזרי של הנוכלים ולהביא לתפיסתם. כמו כן, כדאי שתשמרו כל תיעוד עם הנוכלים, דבר שיקל על איתורם ועל הרשתתם בהמשך.

משרדנו מתמחה בייצוג קורבנות הונאת תרומות תוך הצלחות מוכחות בתחום מזה תקופה ארוכה ובכך שומר נאמנה על הזכויות והאינטרסים שלהם תוך לחימה עיקשת, רציפה ובלתי מתפשרת בגורמים השונים עד לכיבוש היעד לשביעות רצונם. במידה ונפלת קורבן להונאת תרומות פנה ללא דיחוי להתייעצות עימנו בטלפון **052-6885006** או השאר פרטים ונשמח לסייע ולהציע לך מענה ופתרונות מקצועיים בהתאמה אישית. הפניה אינה כרוכה בהתחייבות כל שהיא מצדך. סודיות מלאה מובטחת.